

Σεμινάρια Εμφύχωσης και Ενδυνάμωσης για γονείς και εκπαιδευτικούς στην Αλεξανδρούπολη

30/04/2026

Sferikos 99.3

Συντάχθηκε από: [Γιώργος Χονδρόπουλος](#)

Αμέσως θα περάσουμε να καλημερίσουμε και να καλωσορίσουμε στην παρέα μας τον καθηγητή του παιδαγωγικού, τον κύριο Σίμο Παπαδόπουλο, ο οποίος βρίσκεται στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής μας γραμμής. Κύριε Παπαδόπουλε, πολύ καλημέρα σας. Καλημέρα, κύριε Χοντρόπουλε, και ευχαριστώ για την πρόσκληση. Μεγάλη ιδιότητα Επιστημονικός υπεύθυνος της δράσης που θα μιλήσουμε είστε, καθηγητής του παιδαγωγικού τμήματος του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου, διευθυντής του μεταπτυχιακού προγράμματος «Επιστήμες της Αγωγής: Παιδαγωγική του Θεάτρου».

Όλα αυτά λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε, τα συνθέτετε και δημιουργείτε εδώ. Έχετε ξεκινήσει ήδη από προχθές κάποια τύπου εργαστήρια, καλά τα λέω; Ομάδα εμφύχωσης. Ναι, ομάδες εμφύχωσης, ναι. Μπράβο. Στην Αλεξανδρούπολη εδώ, συγκεκριμένα στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Για πείτε μας δυο λόγια παραπάνω: τι είναι αυτό το πρόγραμμα, τι είναι αυτή η ομάδα εμφύχωσης;

Εντάξει, στο πλαίσιο ενός συμφώνου συνεργασίας που έχει υπογραφεί ανάμεσα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο και στο Δήμο Αλεξανδρούπολης, έχουμε ξεκινήσει ήδη συναντήσεις οι οποίες αφορούν στην εμφύχωση γονέων και εκπαιδευτικών. Είναι διαφορετικές αυτές οι ομάδες. Επομένως, από αυτή την άποψη, ο σκοπός αυτού του επιμορφωτικού προγράμματος είναι να δώσει τη δυνατότητα τόσο στους γονείς σε διαφορετική ομάδα όσο και σε εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν, να διερευνήσουν, να κατανοήσουν τον τρόπο που τα ίδια τα παιδιά βλέπουν τον εαυτό τους, τα παιδιά τους, οι μικροί, οι έφηβοι, και επομένως τα θέματα σχετίζονται με την αγωγή και την ανάπτυξη των παιδιών.

Μάλιστα. Οπότε είναι δύο διαφορετικά, ξεχωριστά εργαστήρια που γίνονται;

Ένα γίνεται. Είναι δύο διαφορετικές ομάδες. Ήδη έχουν ξεκινήσει.

Σε αυτές τις ομάδες, οι οποίες έχουν βιωματικό χαρακτήρα, λοιπόν, αναπτύσσονται δραστηριότητες όχι στη βάση κάποιων διαλέξεων, όπου υπάρχει κάποιος παθητικός ακροατής ο οποίος απλά παρακολουθεί, αλλά τα εργαστήρια είναι βιωματικά.

Επομένως συμμετέχουν ενεργά οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί και έχουν τη δυνατότητα να ακούσουν, να μιλήσουν, να απορήσουν, να αναστοχαστούν.

Τα ζητήματα αυτά στα οποία εμπλέκονται έχουν να κάνουν με αληθινές ιστορίες ή ιστορίες από τη λογοτεχνία ευρύτερα και από την παγκόσμια δραματουργία.

Έχουν τη δυνατότητα οι γονείς να μπουν σε δυναμικά περιβάλλοντα, άρα λοιπόν να συνδημιουργήσουν, να αλληλεπιδράσουν, να κατανοήσουν τη δυναμική της ομάδας, και όλο αυτό συνιστά μια κουλτούρα την οποία μπορούν να τη δουν στο σπίτι τους, στην οικογένειά τους.

Άρα λοιπόν, αυτό το οποίο προσβλέπουμε είναι να ενδυναμώσουμε την εμπειρία της αυτογνωσίας, να ενδυναμώσουμε την κοινωνική κατανόηση των γονιών.

Μάλιστα. Η δυνατότητά τους είναι η θετικότητά τους.

Έναν βιωματικό τρόπο με τον οποίο μπορείτε να μεταλαμπαδεύσετε κάτι τέτοιο, κύριε Παπαδόπουλε. Θα ήθελα να μας εξηγήσετε έναν βιωματικό τρόπο με τον οποίο μεταλαμπαδεύετε κάτι τέτοιο.

Κοιτάξτε, θα δώσουμε ένα ενδεικτικό προφίλ ενός εργαστηρίου.

Οι γονείς μπαίνουν μέσα, κάθονται σε έναν κύκλο, μπορεί να χρειαστεί να κινηθούν, να περπατήσουν, να δώσουμε κάποια ερεθίσματα, λεκτικά ερεθίσματα, να μπει ένα στοιχείο ηχητικό, ένα μουσικό στοιχείο, να θέσουμε ένα-δυο ερωτήματα.

Σε αυτά τα ερωτήματα θα χρειαστεί να σιωπήσουν, να σκεφτούν. Το ερώτημα μπορεί να είναι, για παράδειγμα, με ένα περιστατικό μιας βίαιης πράξης, μπορεί να είναι ένα περιστατικό κλοπής ενός πορτοφολιού, για παράδειγμα ή μια άλλη παραβατική πράξη.

Μπορεί να είναι ένα στοιχείο που έχει να κάνει με το θυμό, με την απώλεια, με τον χωρισμό. Συνθήκες δηλαδή στις οποίες οι παίκτες, οι συμμετέχοντες, οι γονείς θα χρειαστεί να σκεφτούν. Επομένως δεν αφορά άμεσα τους εαυτούς τους, προφανές είναι αυτό, έτσι; Είναι προσομοιωτικά περιβάλλοντα.

Σε αυτά τα προσομοιωτικά περιβάλλοντα. **Προσομοιωτικά όμως προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, έτσι; Ακριβώς. Της καθημερινότητας.**

Τα ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν με όλα αυτά που σας είπα, με την επιθετικότητα και γενικότερα με την αντικοινωνική συμπεριφορά και την παραβατικότητα, μπορεί να δημιουργήσουν την αφορμή να σκεφτούν για τον εαυτό τους, για τη δική τους οικογένεια, και στη συνέχεια ο στόχος μας είναι ποιος; Είναι η ευγένεια, είναι το χαμόγελο, η φιλόστοργη σκέψη,

η συμπερίληψη, η ενσυναίσθηση τελικά. Άρα λοιπόν πηγαίνουμε από την άσχημη, δύσμορφη πραγματικότητα σε μια όμορφη πραγματικότητα, η οποία μπορεί στο τέλος του έτους να εγγραφεί και τη χαρά των παιδιών.

Μάλιστα. Τώρα, αν κάποιος έχει χάσει το πρώτο εργαστήριο, γιατί είναι συγκεκριμένα τα εργαστήρια, μπορεί να παρακολουθήσει το δεύτερο.

Υπάρχει οργανωτική μέριμνα από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη, η οποία έχει αναλάβει την οργάνωση και γι' αυτό ευχαριστώ την κυρία Καίτη Μακρή, υπεύθυνη της βιβλιοθήκης, και την κυρία Ερμιόνη Σταμάτη.

Μπορούν να απευθυνθούν στην κυρία Μακρή στη βιβλιοθήκη και να δούμε, εφόσον έχουμε προσέλευση περισσότερων συμμετεχόντων, συμμετεχουσών, να δούμε πώς μπορούμε να ανταποκριθούμε καλύτερα σε αυτό.

Μάλιστα. Αν υπάρχει ζήτηση, εσείς κύριε Παπαδόπουλε είστε διατεθειμένος να κάνετε ακόμα έναν κύκλο τέτοιων σεμιναρίων;

Ναι, αυτό γίνεται στο πλαίσιο του εργαστηρίου «Κοινωνικές ομάδες και Παιδαγωγική του Θεάτρου», το οποίο διευθύνω ο ίδιος στο Παιδαγωγικό της Αλεξανδρούπολης, και επομένως θα υπάρξει πρόνοια. Οργανωτικό είναι το ζήτημα δηλαδή από εδώ και μετά, καταλάβετε;

Μάλιστα. Να πάμε λίγο να δούμε και το κομμάτι της ενδυνάμωσης εκπαιδευτικών;

Ναι. Τώρα, σε ό,τι αφορά τους εκπαιδευτικούς, στους εκπαιδευτικούς πάλι το πρόγραμμα, ενώ μοιάζει να είναι παρόμοιο, είναι διαφορετικό. Διότι εκεί αντιμετωπίζουμε τους εκπαιδευτικούς στη βάση ενός σώματος επαγγελματιών.

Άρα λοιπόν κρατάμε σαν δεδομένο την ανάγκη για χειραφετική, εμπύχωση, έναν επαγγελματία τον οποίο τον εξουθενώνει τροπον τινά η καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία.

Μπορούμε να δούμε τι είναι αυτά, ποια είναι αυτά τα στοιχεία τα οποία, αφενός σε ό,τι αφορά τον ίδιο, πρέπει να ενισχύσουμε και από αυτή την άποψη να ενδυναμώσουμε, αλλά αυτός είναι ταυτόχρονα και ένας διδακτικός μεθοδολόγος.

Δηλαδή αυτό το οποίο είναι η κύρια δουλειά των εκπαιδευτικών είναι η διδακτική μεθοδολογία.

Πώς μπορεί λοιπόν, αφενός να εμπυχώσει την προσωπικότητα του εκπαιδευτικού, ο οποίος ως ένα υποκείμενο χειραφετημένο παλεύει να αντιμετωπίσει την καθημερινότητά του, και ταυτόχρονα είναι και ένας επαγγελματίας ο οποίος θα πάει στις 8:15 το πρωί στο σχολείο, και μιλάμε για εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, που θα πρέπει εν τω μεταξύ να είναι και καλός εκπαιδευτικός. Άρα λοιπόν σε ό,τι αφορά αυτό που λέμε, τα διακριτά μαθήματα στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Αυτό λοιπόν το προσανατολίζουμε σε ζητήματα τα οποία δεν αφορούν τα ζητήματα που σας είπα για τους γονείς, αλλά σε ζητήματα που εμπλέκουν μέσα και το επιστημονικό και το εκπαιδευτικό αναλυτικό πρόγραμμα.

Μάλιστα. Και εδώ πάλι είναι βιωματικός ο τρόπος, έτσι;

Είναι ο πρώτος είναι ο τρόπος που σας είχα περιγράψει προηγουμένως. Δηλαδή θα μετακινηθούν.

Άλλωστε πολλοί από τους εκπαιδευτικούς, αυτό πρέπει να το τονίσουμε, γνωρίζουν και έχουν ήδη εμπειρία σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, και θα πρέπει να σημειώσουμε το εξής, γιατί το λέω αυτό; Πολλές φορές κάποιος που ενδιαφέρεται να κατανοήσει κάποια πράγματα, η πιο εύκολη λύση είναι να πάει κάπου να καθίσει σε μια καρέκλα, σε ένα ακροατήριο, ανάμεσα σε ένα ακροατήριο, σιωπηλός, να παρακολουθήσει τη ρητορική και τα ρητορικά σχήματα ενός εισηγητή, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα και έχει και τη δύναμη στο τέλος του λόγου του, αυτός έχει το κείμενό του, και στην καλύτερη περίπτωση να γίνει μια συζήτηση.

Εμείς πηγαίνουμε στον αντίποδα. Ο αντίποδας είναι όχι η ρητορική αλλά η διαλεκτική. Στη διαλεκτική για να έχεις αποτέλεσμα και για να για να καταχωρηθούν αυτά στη μνήμη, θα πρέπει με κάποιο τρόπο να εκτεθείς.

Εκτεθείς σε εισαγωγικά ή έξω από εισαγωγικά σημαίνει να κινηθείς, να μιλήσεις, να πράξεις, να δράσεις.

Μέσα από αυτή τη δράση λοιπόν πιστεύουμε ότι, ήδη το είδαμε σαν αποτέλεσμα, ότι και στις δύο ομάδες που δούλεψαν προχθές Δευτέρα και Τρίτη, τα αποτελέσματα ήταν ότι το χαμόγελο των ανθρώπων φεύγοντας και η ευχαρίστηση ήταν ορατή.

Μάλιστα. Και εγώ θέλω να ρωτήσω και ένα ακόμα έτσι λίγο πιο στοχευμένο για το κομμάτι των εκπαιδευτικών τώρα. Διάβασα ότι στο δελτίο τύπου που έβγαλε και ο Δήμος της Αλεξανδρούπολης ότι ένα από τα ζητήματα τα οποία εξετάζονται είναι η διαχείριση συγκρούσεων. Και επειδή θεωρώ ότι είναι από ένα από τα σημαντικότερες, από μία από τις σημαντικότερες ικανότητες που μπορεί να έχει ένας εκπαιδευτικός, ειδικά τις μέρες που ζούμε, ήθελα να μου πείτε αυτό πώς ουσιαστικά μπορείτε να το μεταλαμπαδεύσετε και αυτό στους εκπαιδευτικούς.

Κοιτάξτε, προγράμματα γίνονται πάρα πολλά εδώ και πολλά χρόνια.

Αυτό το οποίο το παρακολουθούμε εδώ και τουλάχιστον 30 χρόνια, το ζήτημα της παραβατικότητας, το μπουλινγκ όπως ακούμε, του εκφοβισμού και όλα αυτά, έχουν ήδη δώσει πολλούς καρπούς και στην ελληνική και ευρύτερα παγκοσμίως. Αυτό στο οποίο εμείς τώρα θα εστιάσουμε είναι το στοιχείο της εμπύχωσης.

Δηλαδή δεν είναι μόνο η παρακολούθηση κάποιων κανόνων ή κάποιων κριτηρίων και επομένως κατανοούμε τα κριτήρια, όλοι θα συμφωνήσουμε ότι δεν πρέπει να κάνουμε μια παραβατική πράξη. Αυτή είναι η αντίληψή μας.

Από την αντίληψη στο να πάμε στη συμπεριφορά, και εδώ πρέπει να το τονίσω ο ίδιος, δεν αναπτύσσω εργαστήρια ψυχολογίας για να μην γίνει καμία έως είδους παρανόηση, έτσι; Ο ίδιος κινούμαι ως παιδαγωγός και άνθρωπος της πράξης της παιδαγωγικής του θεάτρου.

Άρα λοιπόν εμείς αυτό το οποίο στο οποίο θα σταθούμε είναι τα προσομοιωτικά περιβάλλοντα της διαχείρισης των κρίσεων, της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών.

Για παράδειγμα, η ανεργία ή η φτώχεια ή ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν για παράδειγμα με την απώλεια ή το ότι έπεσε ο μισθός των γονιών, μια σειρά από τέτοιες έκτακτες ανάγκες και κρίσεις μπορούν να τεθούν σε μικρά σενάρια και πάνω σε αυτά τα σενάρια να δουλέψουμε. Τώρα σε ό,τι αφορά το ζήτημα της παραβατικότητας και της διαχείρισης αυτών των συγκρουσιακών συνθηκών, έχουμε εκεί τις λεγόμενες ενδοοικογενειακές συγκρούσεις. Μέσα σε κάθε οικογένεια για πολλούς λόγους αναπτύσσονται συγκρουσιακά περιβάλλοντα.

Θα ξεκινήσουμε λοιπόν από ζητήματα της απορίας, ζητήματα του ... για παράδειγμα εάν θέλει κάποιος να μιλήσει και χρησιμοποιήσει το ρήμα αναρωτιέμαι, ναι αλλάζει αμέσως η συζήτηση με τον με τον συνομιλητή του.

Εάν θέλω να πείσω κάποιον, δεν είναι εύκολο να προτάξω το αναρωτιέμαι. Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι το ζήτημα της διαλεκτικής είναι κρίσιμο.

Άρα η οπτική από την οποία εμείς θα δούμε τη διαχείριση αυτών των συγκρουσιακών συνθηκών είναι περισσότερο στο αναρωτιέμαι και στη σύνθεση των απόψεων, παρά στη ρητορική να σε πείσω για τη σωστή και την ορθή άποψή μου.

Μάλιστα. Τα πάντα είναι όπως θα ανάλογα όπως θα το πούμε. Αυτό έχετε 100% δίκιο.

Εγώ ήθελα να ρωτήσω, αυτές οι τεχνικές θεατρικής εμπύχωσης που χρησιμοποιείτε, είναι εύκολο και κατανοητό για κάποιον ή τους ξενίζει τους ανθρώπους που το παρακολουθούν γιατί δεν έχουν ξανακάνει κάτι αντίστοιχο στο παρελθόν;

Είναι πάρα πολύ εύστοχο το ερώτημα και ευχαριστώ μάλιστα για τη διατύπωση έτσι όπως την άκουσα. Θα έλεγα ότι δεν υπάρχει κάποιο προαπαιτούμενο. Το προαπαιτούμενο είναι κάποιος να θέλει να έρθει. Δηλαδή θα τολμήσω να πω ότι δεν πρέπει να προσπαθήσουμε να πείσουμε κάποιον, αλλά πρέπει να τον ενημερώσουμε.

Η ενημέρωση λοιπόν, και νομίζω ότι αυτός είναι και ο λόγος που κάνουμε αυτή τη συζήτηση τώρα, είναι να εξηγήσουμε, άρα λοιπόν πρέπει να εξηγήσουμε στους ανθρώπους, στους γονείς

που μας ακούνε τώρα ενδεχομένως, ότι εάν θέλουν να δούνε κάποια διαφορά, πρώτα απ' όλα με τον εαυτό τους. Γιατί για να δεις τη διαφορά στη σχέση σου με τον άλλον, με το παιδί σου, πρέπει να αρχίσεις να κατανοείς πώς σκέφτεσαι εσύ. Επομένως εμείς θα χρησιμοποιήσουμε αυτές τις τεχνικές, οι οποίες δεν απαιτούν να είναι κάποιος εξειδικευμένος ή να έχει παρακολουθήσει κάτι άλλο πριν.

Άρα νομίζω ότι ο ίδιος είμαι αυτός που θα προσαρμοστώ στις συνθήκες και στις ανάγκες των ανθρώπων αυτών, χωρίς να φοβηθούν, χωρίς να φοβηθούν την έκθεση, διότι ακόμα και εδώ πρέπει να σας πω ότι υπάρχει ιδιαίτερη διακριτικότητα.

Άρα λοιπόν μπορεί κάποιος να μη σηκωθεί καθόλου, κάποιος να σηκωθεί λίγο, κάποιος να δραστηριοποιηθεί πιο έντονα, αλλά σε κάθε περίπτωση το βίωμα συνίσταται ακόμα και από θέση καθήμενη.

Με άλλα λόγια είναι οι προκλήσεις των ερεθισμάτων, των λεκτικών ερεθισμάτων που θα ενεργοποιηθούν στη συνείδηση των συμμετεχόντων και έτσι προκύπτει το βίωμα.

Άρα λοιπόν το βίωμα είναι θέλω πολύ να κατανοήσω κάτι; Συνειδητοποιώ ότι ο χρόνος μου φεύγει; Πώς θα μπορέσω να ξεπεράσω αυτές τις συμπληγάδες; Πώς θα μπορέσω να τις περάσω; Τι θα κάνω με το δικό μου παιδί; Το δικό μου παιδί έχει μια εικόνα για τον εαυτό του. Το παιδί μου που είναι έφηβο έχει μια εικόνα για τον εαυτό του. Πώς μπορώ εγώ να συντρέξω, να συνδράμω σε αυτό το υγιές που θέλω ανάμεσα σε μένα και το παιδί;

Οι τεχνικές είναι προσομοιωτικές. Είναι σαν να σας λέω ότι τα προσομοιωτικά αυτά περιβάλλοντα δημιουργούν συνθήκες σε ένα προστατευμένο περιβάλλον.

Μάλιστα. Πάρα πολύ ενδιαφέροντα όλα αυτά που συζητήσαμε σήμερα κύριε Παπαδόπουλε. Εγώ να σας ευχαριστήσω πάρα πολύ για τον χρόνο σας και να σας ευχηθώ έτσι και καλή επιτυχία σε εσάς και τις δύο ομάδες που έχετε εδώ στην Αλεξανδρούπολη.

Σας ευχαριστώ πολύ κύριε Χοντρόπουλε. Για άλλη μια φορά θα σας ευχαριστήσω. Ευχαριστώ πάρα πολύ τους γονείς. Η πόλη της Αλεξανδρούπολης είναι μια πανέμορφη πόλη, έχει όμορφους κατοίκους.

Οι γονείς, γιατί πρέπει να το πω, πρέπει να είναι χαρούμενοι διότι τα παιδιά τους ζούνε για τη χαρά, τα παιδιά ζουν για τη χαρά. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε και εμείς πρέπει με κάποιο τρόπο να είμαστε πλάι τους.

Ο ίδιος κινούμαι και σε σχολεία της πόλης, καθώς έχω και εποπτείες φοιτητών, εννοώ των φοιτητών του παιδαγωγικού τμήματος στα σχολεία.

Παρακολουθώ τα παιδιά αυτής της ηλικίας, κυρίως του δημοτικού σχολείου, και επομένως έχω άμεση έτσι εικόνα από αυτό που ζητούν τα παιδιά και αυτό που ζητούν είναι τη χαρά και την ευτυχία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ευχαριστούμε και εμείς.

Καλημέρα και πάλι. Καλημέρα, καλή δύναμη.

Πηγή: [Σεμινάρια Εμφύγχωσης και Ενδυνάμωσης για γονείς και εκπαιδευτικούς στην Αλεξανδρούπολη](#)